

F 18- Kamraten

Nr 34
December 2006

Tidning för F 18 kamratförening med medlemmar ur
Kungl Södertörns Flygflottilj/Flygvapnets Södertörnsskolor

Flygvapnet 80 år

Firades på F 7 17 juni

Schweiziska Breitlinggruppen
på F 7 flygdag 17 juni 2006

Marin internationell insats
sid 3

Besök vid nya försvarshögskolan
sid 4

F-22 i Oshkosh USA
sid 10

Kamratföreningen besöker SWEDINT
sid 11

Museiföreståndare- och
kamratföreningsmöte
sid 12

Flygdag på F 7
sid 14

Ordföranden har ordet

Ännu en sommar med perfekt väder för utomhusaktiviteter har passerat och vi har fått nya krafter inför höst- och vinterperioden.

FÖRSVARSMAKTEN FORTSÄTTER rekrytering och utbildning av den uppstartade *Nordiska Bataljonen*. Ännu är inte alla befattningar bemannade. Samtidigt finns behov av ytterligare soldater och officerare på andra håll i världen. Marinen deltar för första gången i en FN-insats med en kustkorvett och en total personalstyrka om högst 90 personer. Genom dessa åtaganden samt uppbyggandet av den Nordiska Bataljonen finns förmodligen inte så mycket ytterligare resurser att bidra med inom andra missionsområden. Enstaka observatörer samt officerare i multinationella staber kan

vara föremål för bemanning. Vi kan dock konstatera att den Reinfeldska regeringen fattade beslut den 13 oktober att tillföra ytterligare 600 miljoner kronor till Försvarsmakten för internationella instser.

EFTER FLYTT HAR NU styrelsen installerat sig i ny lokal och arbetar för fullt med kommande aktiviteter. Stadsvandringen på söder i Stockholm i april var mycket uppskattad och fulltecknades tidigt. Vi planerar för en liknande under våren 2007. I övrigt har inte planerade aktiviteter varit så välbesökta. Jag är tacksam för alla förslag till nya aktiviteter.

F 18 GAMLA OMRÅDE ändrar nu snabbt skepnad. Efter sommaren har rivning av det första området påbörjats och kommunalråd och byggtreprenör har tagit det första

spadtaget för ny bebyggelse. Diskussion kvarstår dock fortfarande om hur sanering av banor samt övriga kontaminerade platser skall utföras. Alla parter är inte helt överens om graden av sanering.

Styrelsen fortsätter med planerna på en F 18-35:a med placering i huvudentrén till friluftstadens område. Kontakter med sponsorer etc. tas under hösten för det fortsatta arbetet.

TIDEN LIDER OCH högtidligheterna avlöser varandra. När tidningen nu ligger i din hand är det bara några veckor kvar till jul- och nyårshelgen. Jag vill därför passa på att önska en riktigt

God Jul och Ett Gott Nytt År.

Väl mött 2007
GUNNAR PERSSON

Ordföranden under kaffepaus tillsammans med danskar och en stridsvagnspatrull vid uppdrag i Bosnien

1. kompaniets platta under förvandling

Flygverkstaden under rivning

F18 Kamratförening		F18-Kamraten	
Kontaktman	Adressändringar och ekonomiska ärenden	Ansvarig utgivare	Grafisk formgivning
Gunnar Persson	Jan-Olaw Persson	Gunnar Persson	Cobran Grafik
Torpvägen 24A	Myntastigen 15	Redaktion	saga.ashage@swipnet.se
147 63 Uttran	153 31 Järna	Lars-Eric Larsson	
Tel 08-530 340 06	Tel 08-551 712 50	sekreterare@f18.se	Omslagsfoto
info@f18.se	kassor@f18.se	Gunnar Söderberg	Lars-Eric Larsson
		guso@spray.se	Tryck
		Saga och Jarl Åshage	KP-tryck, Karlskrona
		jashage@algonet.se	

Marin internationell insats

Text: Gunnar Persson

Foto: Anders Sjöden, FBB

Sverige fick en förfrågan om vi kunde ställa resurser till förfogande i Libanon i samband med de oroligheter som varit under vår och sommar. Efter inventering var det endast ett förband som kunde komma ifråga och det var ett kustkorvettförband ur Marinen. HMS Gävle med dess besättning ur den internationella korvettstyrkan IKS utsågs och skall ingå i den fredsfrämjande styrkan tillhörande UNIFIL i Libanon.

Beslut om svenskt deltagande skulle fattas av den avgående regeringen. Det beslutet kom aldrig då det blev val till riksdagen och en ny regering påbörjade sitt arbete. För att skynda på insatsen beslutade ändå försvarsmakten att HMS GÄVLE skulle kasta loss och påbörja resan ner till insatsområdet.

HMS GÄVLE lämnade Sverige den 19 september i avvaktan på ett riksdagsbeslut. Färden till insatsområdet finns beskriven i bild.

Korvettstyrkan består av två kustkorvetter (HMS Gävle, HMS Sundsvall) och ett ledningsfartyg (HMS Visborg).

Totalt kommer ca 70 personer att tjänstgöra i UNIFIL styrkan varav 41 tillhör besättningen på HMS Gävle. Hela styrkan består av cirka 200 personer (officerare, sjömän samt ett mindre antal soldater och civila). Missionstiden är beräknad till 6 månader.

I samband med insatsen kommer ett framskjutet logistikförband, Forward Naval Support Unit (FNSU) att upprättas. FNSU kommer förmodligen att upprättas på Cypern. Logistikstödet genomförs i samverkan med andra nationer varför den svenska delen kommer att anpassas

HMS Gävle vid kaj

med hänsyn till det multinationella deltagandet.

HMS Gävle är vid skrivandets stund framme på Cypern (oktober 09). Sverige förbereder i samverkan med Tyskland, Danmark och Norge hur enheterna skall operera i missionsområdet. I ramen för UNIFIL kommer Tyskland att delta med två fregatter, fyra tyska robotbåtar av Gepard-klass och stödfartyget Elbe, Danmark med två robotbåtar (Ravnen och Glenten) samt Norge med fyra patrullbåtar och ett stödfartyg.

Fredagen den 13 oktober beslutar den Reinfeldska regeringen att Sverige skall delta med en kustkorvett och en personalstyrka om högst

90 personer i insatsen inom ramen för UNIFIL i Libanon. Det blir därmed också ett historiskt beslut då det blir Marinens första internationella "blåbaskerinsats" med ett ytstridsfartyg inom en FN-mission.

Från och med söndag den 15 oktober står HMS Gävle med personal under FN:s befäl med tysk ledning.

HMS Gävle förbereds nu för insatsen genom att den skall vitmålas på sidan och förses med de stora bokstäverna UN på fartygskroppen. Fartyget kommer att stäva mot Libanon och uppgiften kommer att vara att patrullera utanför Beirutshamn och kontrollera in- respektive utfart så att inte Beirut blir isolerat.

Besök vid nya försvarshögskolan

Av Gunnar Persson

Måndagen den 15 maj inbjöd OF Ä (officersföreningen för äldre officerare) sina medlemmar att besöka Försvarshögskolans (FHS) nya lokaler vid Tekniska Högskolan i Stockholm.

Som intresserad medlem och tidigare placerad på MHS och FHS under perioden 1993–1997 passade jag därför på att delta i besöket.

Beslutet att bygga nya lokaler togs under slutet av 1990 då skolledningen konstaterade att en renovering eller anpassning av det gamla FHS inte var möjlig eller ekonomiskt försvarbart. Det behövdes nya lokaler där golvytorna användes på ett mer rationellt sätt. Gamla FHS var byggd för att inrymma logement och inte moderna utbildningslokaler.

Huset var projekterat för sex våningar, men under byggnadstiden förändrades utbildningsvolymen och man fick reducera ytan och stanna vid fem våningar. Det innebär att en viss expansionsmöjlighet finns om en ökning av verksamheten skulle inträffa.

Den nya byggnaden består av 14 000 m² (gamla över 20 000 m²). Byggnaden gjordes luftig med mycket glas. Årshyran för de nya lokalerna är 32 miljoner vilket kan jämföras med 33 miljoner kronor per år (före eventuell renovering och ombyggnad) för gamla FHS. Kontraktet löper på 10 år vilket var en förutsättning för att fastighetsägaren skulle bygga och hyra ut till FHS. Skolan omsätter ca 366 milj. kronor per år.

Inflyttningen påbörjades under sommaren 2005 och i augusti fanns det mesta på plats. Det genomförs ingen utbildning för närvarande utan de första eleverna kommer till skolan under hösten 2006.

Flytten av FHS passade bra med tanke på Försvarsmaktens (FM) minskade behov av utbildning ge-

nom den omstrukturerings som för närvarande pågår.

Vid projekteringen var tanken att personalen skulle sitta i kontorslandskap. Vid diskussioner och med hänsyn till elevhantering etc. så valdes ändå separata kontorsutrymmen. Huvuddelen inryms på ett våningsplan.

FHS ÄR HUVUDMAN för officersutbildningen som består av:

- SU (Stabsprogram för utbildning av kaptener till nivå 4 officerare)
- CP (Chefsprogram för utbildning av mj till nivå 3 officerare)
- Högre reservofficerskurs
- Chefskurs 1+2 (Utbildningsledare/förbandschefer)
- Högre operativ kurs (öv/gen)

Den militära utbildningen svarar för ca 50 % av FHS totala utbildningsvolym och omfattar ca 100 militärt studerande per år. Skolan har under åren mer och mer anpassats för att utbilda civila befattningshavare.

Utbildning för att möta kriget har mer fått inslag av att möta och hantera kriser av olika slag.

För närvarande genomför FHS i övrigt "ett stort smörgåsbord av utbildningar" för alla kategorier studeranden. FHS anpassar sin verksamhet mer mot den civila akademiska världen än den rent militära vilket tidigare var den huvudsakliga inriktningen.

Framför den gamla delen har flygpropeller, ankare samt kanoner från gamla FHS fått hedersplatser. Den gamla skeppsklockan (syns inte på bilden) står ute på gräsmattan centralt placerad framför gamla byggnaden.

Den nya byggnaden är uppförd på Drottning Kristinas väg 37 och hopbyggd med en äldre byggnad. Arkitektoniskt är de mycket smakfullt sammansatta och väl inne i entrén är det ett stort välkomnande utrymme med en praktisk reception.

Hela nya delen är mycket ljus, högt till tak samt många fönster och inglasade passager mellan konferensutrymmen, kontorslokaler och utbildningslokaler.

Högre kurser i civ/mil krishantering, högre managementutbildning, högre nationell underrättelseutbildning, Pfp kurser, NBF-kurser, kurser i systemteknik, civil chefsutbildning för FM, stadsvetenskapsprogrammet.

FHS har hela det nationella ansvaret för att utveckla och utbilda inom:

KRIGSVETENSKAP

(militärstrategi, militära operationer, militärteori)

MILITÄRTEKNIK

(relationerna mellan taktik och teknik).

SKOLAN ÄR OCKSÅ ett centrum för forskning och utbildning för det framväxande krishanteringssystemet. Utbildning genomförs också inom ledarskap och ledning, folkrätt, logistik, militärhistoria, strategi, säkerhetspolitik, språk.

Då FHS inte fyller alla lokaler finns utrymme även för andra hyresgäster såsom:

- Svenskt Militärhistoriskt Bibliotek
- Folke Bernadotte Akademien
- Utrikespolitiska Institutet

SKOLAN INRYMMER ÄVEN ett stort gediget bibliotek (Anna Lindh-biblioteket) med ett IT-torg och "tysta rum" för eleverna att i lugn och ro kunna studera.

I stället för ett stort garage i källarplanet har FHS byggt en motionsanläggning som kommer väl till pass för elever och anställda.

I gamla delen finns utrymmen för skolledning och administration samt en mässlokal. Mässlokalen har utrustats med möbler från våra nedlagda förband. Det har blivit en bra lösning som alla uppskattar.

Projektledaren för FHS nya byggnad, Öv Lars Franzen, konstaterar att alla är mycket nöjda och glada över resultatet.

Fakta

FHS personal består av

- 200 civila
- 100 officerare
- 51 disputerande
- 41 doktorander
- 75 övlt/kk

Rektor Henrik Landerholm informerade om den nya skolan, dess uppgifter och akademiseringen.

Gunnar Persson, ordförande i F18 kamratförening, skrev och fotograferade

Mässlokalen med möbler från nedlagda förband

Projektledaren, Öv Lars Franzen, syns här till vänster i bilden när vi besöker Anna Lindh-biblioteket.

Även en chefsmatsal inryms i den gamla delen.

Anna Lindh-biblioteket

Skolan har också några terrasser som skulle ha varit lokaler för utbildning men som inte kom att användas på grund av dimensionerings-skäl. En av terrasserna har en strålande utsikt över Stockholm, utnyttjas även som pub vid fint väder.

Björnen i Grödingeberget

Telefortress

Av Saga Åshage

Den 12 september besökte F18 kamratförenings styrelse F18:s gamla Rrgc i Grödinge.

Johan Sunnvius, vd för Telefortress, gav oss en orientering om vad det nya bolaget, som köpt "berget" i Grödinge, arbetar med.

Bolaget köpte år 2000 vår gamla försvarsanläggning för tio miljoner och rustade sedan upp anläggningen för 60 miljoner. Idag hyr Telefortress ut lokaler i olika storlekar till bland annat IT-bolag, kommuner, landsting och andra företag med behov av att kunna spara och lagra känslig information på ett säkert sätt.

Berget är alltid bemannat med vakt- och driftpersonal 365 dagar om året. Vaktpersonal för att hindra otillåten access. Bolaget har även krav på att det alltid skall vara två personer som tillsammans besöker anläggningen, allt för att hindra att något otillbörligt sker i de olika bolagens system. De har också rörelsedektorer och kameraövervakning. Berget som är HPM- och RÖS-skyddat har även skydd mot C-stridsmedel.

In till anläggningen finns flera fiberkablar för att säkerställa säker drift vid eventuella kraftiga yttre påfrestningar.

Alla i vårt samhälle blir mer och mer beroende av att all deras utrustning fungerar, att den inte blir stulen, drabbad av strömavbrott eller förstörda genom brand eller terrorism.

Även dieselaggregat finns för att ge redundant kraft vid ett eventuellt bortfall av ström utifrån.

Vaktlokalen har förändrats avsevärt från förr

Vi får en genomgång av av verksamheten av VD Johan Sunnvius

Gula baracken är kvar med kontor, bastu och motionsrum

Telefortress affärsidé

Hyr ut säkra utrymmen för komplexa nätlösningar. Bolaget med sina nio anställda har även köpt upp ytterligare två bergrum från försvaret.

För att bevara den kompetens som fanns tidigare har bolaget återanställt vår gamla tekniker Håkan Åsén på 20 %.

Vi som deltog var:

Gunnar Persson, Lars-Erik Larsson, Jan-Olaw Persson, Nils Buskas, Göte Blom, Sten Wiedling, Thomas Lagman och Saga och Jarl Åshage.

Saga Åshage vid sitt gamla PPI, bevarat som kuriosa

Vaktlokalen på F 18

F18-vakten skiljer sig helt från övriga flottiljers vaktlokal. Hur kommer det sig?

Av Nils Buskas

F 18:s vaktlokal

F 5:s vaktlokal

F 11:s vaktlokal

Från början var endast en tillfällig vakthydda placerad på F 18. Den låg i slutningen ner mot flygverkstaden. År 1949 byggdes den nuvarande vaktlokalen som också togs i bruk samma år. Som synes på bilderna ovan så skiljer sig F18:s vaktlokal helt från övriga flottiljers vaktlokaler.

Därför byggdes F 18:s vaktlokal så annorlunda

Under krigsåren och åren närmast skedde en hastig uppbyggnad av flygflottiljer efter krav på utveckling av ett modernt flygvapen. Uppbyggnaden som gick snabbt, byggdes i flera fall efter gamla typritningar.

Kravet på försvar av flygplatser och krigsflygfält innefattade även för-

svar med luftvärn ur flygvapnet. Därför var flottiljernas vaktlokaler anpassade med ett torn för en luftvärnskanon och kulspruta m/36 (dubbel). Tornhöjden medgav på så sätt ett fritt skottfält runt om i 360 grader över flottiljernas övriga byggnader och växtlighet. Dessutom var det ett absolut krav att kunna möta flyganfall på låg höjd i tid.

Åren efter krigsslutet började flygvapnet avveckla sitt eget luftvärn. Luftvärnet kom från början från artilleriet, men bröts ur 1942 och bildade då ett eget truppslag.

Luftvärnet (Lv), som eget truppslag, fick också mer moderna vapen. Efterhand som förbanden tillkom blev behovet under krigsåren stort med skydd för viktiga broar, hamnar, fabriker, järnvägsknutpunkter m.fl.

Flygplatsförsvaret övergick med tiden till flygbasförsvaret och tillkomsten av värnförband. Äldre fasta värnkanoner byttes också ut.

Ändring av ritningen på F 18:s vaktlokal

I den då pågående byggnadsplaneringen för F 18 ändrades ritningarna för bl a vaktlokalen och därmed slopades beredskapsbyggnaden, som fanns på de övriga flottiljer. Beredskapsfunktionen fick i stället tillgodogöras i övriga byggnader.

Under F 18:s uppbyggnad uppfördes flera luftvärnstorn med försvarsskansar i flygbasförsvaret.

>>>

>>>

Fakta om luftvärnskanonen

Kanonen var av schweizisk tillverkning, Hispano 20 mm luftvärnsautomatkanon (pjäsen) uppställd på lavett i centrum av vaktornet. Eldhastigheten uppfattades som en 2-taktsmotor och var driftsäker, men om eldavgång ändå uppstod bytte man snabbt pjäs från lavetten och tog fram en reservpjäs. Utbildningen skedde efter en särskild utbildningsplan. Eldexercisen var krävande, särskilt på kommandot färdig pjäs! En förflyttning var alltid med och gjordes på tid. Förflyttningen fick göras om många gånger. Våra skjutövningar hölls i Vejbystrand med skjutningar över Skälderviken på bogserat luftmål av flygplan B 17.

Luftvärnskanonen utnyttjades i flygbasförsvaret

Flygverkstaden rivs

Gamla sexan rivs och lämnar plats för bostäder

Kjell Mårtensson sorterar

Kamratföreningen flyttar till ny lokal

F18 kamratförening har fått en ny lokal i kanslihuset. Den 8 juni flyttade vi allt material, pärmar, tidningar, protokoll med mera till den nya lokalen. En hel del gammalt skräp kastades.

Lars-Erik Larsson staplar material på trappan till kanslihuset

Jarl Åshage tvättar golvet i den nya lokalen

F-22 i Oshkosh USA

Av Sten Wiedling

Varje år i skiftet juli augusti hålles i Oshkosh i den amerikanska delstaten Wisconsin, ungefär 25 mil norr om Chicago, världens största "flygjippo". Organisatör är "Experimental Aircraft Organization", EAA, som sedan grundandet 1953 håller ett årligt Fly-in. I Oshkosh har man hållit till med mötet sedan 1970.

Stora markutställningar med allt från nitar till hela flygplan, samt naturligtvis alla privatflygplan som flugit dit, finns att titta på. Mängder av föredrag om allt från aktuella nya flygplan för hembygge till aktuellt och historiskt från NASA finns också att gå på.

FLYGUPPVISNINGARNA ÄR normalt inte de mest spektakulära, då utrymmet är begränsat, på grund av bebyggelse på båda sidor av fältet. I år skedde dock en av de första flygdagsuppvisningarna med nyligen i officiell tjänst tagna Lockheed-Martin F-22 Raptor. Två flygplan kom in i rote, för att raskt dela på sig och göra en riktigt hygglig uppvisning, där hela tiden ett flygplan fanns i blickfältet.

FLYGPLANEN VISADE avancerade manövrer, som kräver mycket av både motorer och styrsystem, så som den så kallade "kobramanövern", där anfallsvinkeln momentant överskrider 90 grader. Motorutloppen är också vektoriserade för att öka manövrerbarheten. Det gick att se hur de rörde sig,

Entrén till "Flightline", där årets mest aktuella hembyggen står utställda. I bakgrunden Boeing C-17 på en av rullbanorna.

F-22 Raptor med hög anfallsvinkel

Blandning av stort och smått, Boeing C-17 och i förgrunden F26-1 "Super Corsair"

Besök SWEDINT

Text och bild: Gunnar Persson

Torsdagen den 24 augusti var vi sju tappra medlemmar som tog tåg och buss från Tumba/Tullinge för färd mot Kungsängen och SWEDINT. Klockan 0900 kom Kapten Rudix ur FS 12 (pågående styrka till Afghanistan) samt Kapten Christian Christensen och mötte upp i vaken.

Vi inbjöds att börja med en kopp kaffe och fralla på mässen samt information om SWEDINT organisation och uppgifter samt den aktuella insatsen i Afghanistan genom FS 12.

FS 12 hade lagt upp dagen i ett stationssystem som i stort skulle visa hur förberedande missionsutbildning genomförs för våra officerare och soldater. Tre moment var förberedda för oss och insatsstyrkan lotsade oss runt i sina fordon.

Första stationen visade hur en patrull utrymmer ett fordon i samband med ett fingerat eldöverfall. En situation som snabbt kan inträffa i samband med patrullering ute i missionsområdet. Hela momentet måste sitta i ryggraden på alla i patrullen så att inte något klickar.

Här visas olika minor

Station nummer två visade ett stort antal minor och oxa som kan finnas i missionsområdet. För alla tjänstgörande i och besökande till missionsområdet genomförs obligatorisk minututbildning. Att känna igen och veta hur man skall agera/handtera dessa är viktiga inslag. Här skiljer

Medlemmarna samlade kring kaffebordet

Försvarmakten på rövning av minor i missionsområdet (EOD = Explosive Ordnance Disposal) respektive terroristminor/sprängladdningar (IED = I Explosive Disposal).

Sista stationen visade hur en patrull kommer in i en by för att träffa dess byäldste. I samband med besöket utbryter en del diskussioner, byinnevånare rör sig runt bilarna och soldaterna. Soldaternas uppgift är att bevaka bilar och personal så att inget oväntat kan hända. Efter en stund ser en soldat en misstänkt person i utkanten bland husen och agerar i enlighet med instruktionen. Den misstänkte är en självmordsbombare som vid rätt tillfälle närmar sig soldaterna och utlöser en bomb. Under händelsen följer och observerar instruktörerna hur soldaterna agerar och handskas med de olika händelserna. Efter en stund avbryter instruktörerna momentet och därefter går de igenom

Självmordattack

hela förloppet och kommenterar och ger soldaterna feedback på genomförda åtgärder.

I övningen använder SWEDINT figuranter som är invandrare från Afghanistan och som bildat en förening med statister just för SWEDINT utbildning. Invandrarstatister finns även för de missioner vi har på Balkan.

Byinvånare med byäldste

Här serverades ärtsoppa och pannkaka

Efter en god lunch samlades vi i utbildningsbyggnaden och fick en genomgång kring pågående mission i Afghanistan. Mj Daniel Ernstsson genomförde en intressant och mycket uppskattad genomgång. Tack SWEDINT för en lyckad dag.

Museiföreståndare- och kamratföreningsmöte 2006

2006 års samling genomfördes på Flygvapenmuseum i Malmslätt den 5–6 oktober

Text och bild: Jan-Olaw Persson

Mötet som var en dag kortare än tidigare möten fick sin tyngdpunkt mot förbandsmuseernas och övriga flygmuseers verksamhet. Vi var totalt 60 deltagare från Ljungbyhed i söder till Vidsele i norr. F 18 kamratförening representerades av Gunnar Persson och undertecknad.

Information

Första dagen användes till information från våra centrala representanter. Flygvapenmuseums (FVM) nye chef, Mikael Parr, hälsade oss välkomna och hoppades på ett par givande dagar. FVM är i dag organiserat i två enheter, en för museets samlings- och en för publikverksamhet. Ett 20-tal personer arbetar inom de båda enheterna. Det som är aktuellt just nu är bland annat en utställning om F19, som redovisar Sveriges flygverksamhet under finska vinterkriget. En liten utställning om den nedskjutna DC-3an finns på plats och ett förberedelsearbete pågår för att kunna ta emot all DC-3 materiel efter konserveringen. Innan en permanent utställning av DC-3an kan bli klar fordras att den nya tillbyggnaden av museet bli realiserad.

Bantning av museer

Statens försvarshistoriska museer (SFHM) representant, Christian Braunstein, redovisade resultatet av en utredning, "försvar i förvar" som på regeringens uppdrag genomförts av SFHM. Det finns idag inom armén och flyget 21 förbandsmuseer och 32 försvarsanknutna museer. Enligt utredningens förslag bör dessa reduceras till att omfatta totalt 21 temamuseer. En ny remiss-

Flygvapenmuseum. Här hölls mötet.

runda är på gång och först under våren 2007 kommer det att avgöras vilka museer staten ekonomiskt kommer att stötta.

Högkvarteret (HKV) gav sin syn på museiverksamheten genom övlt. Olle Strid. HKV har uttalat sitt stöd för utredningen och redan nu finns ett försvarsmaktsbeslut att ekonomiskt stödja verksamheten för Jämtlands flyg- och lottamuseum (Östersund), Pansarmuseet (Strängnäs), Visby Lufthav (Visby) och Aerozeum (Göteborg).

Kvalitetssäkring

Då det gäller stödet till kamratföreningarna har Riksförbundet Sveriges militärkulturhistoriska fören-

ingar (RSMF) och Sveriges militära kamratföreningars riksförbund (SMKR) fått i uppdrag att komma med förslag hur en kvalitetssäkring av verksamheten kan ske gentemot Försvarsmakten. Någon gång under 2007 skall ett förslag att ta ställning till vara framme.

Arbetslivsmuseerna

Dagens sista information presenterade av Torsten Nilsson från Arbetslivsmuseernas samarbetsnämnd (ArbetSam). Torsten genomförde en mycket inlevelsefull och uppskattad presentation av sin organisation. Det finns i dag c:a 1350 arbetslivsmuseer i landet med i genomsnitt 22 frivilliga som sköter

Foto: Torbjörn Armandsson

I främre raden från nummer två: Gunnar Persson, Jan-Olaw Persson och Kurt Jörgene

verksamheten, per museum. Det är, både ekonomiskt och personellt en stor insats som dessa personer ställer upp med. Våra förbands- och flyganknutna museer har möjlighet att ta hjälp av ArbetSam för att t ex sprida kännedom om sin verksamhet. (www.arbetsam.com)

Kvällen verksamhet bestod av gemensam middag som intogs i helikopterflottiljens mäss under trevlig samvaro.

Information från museerna

Dag nummer två var vikt för information från museerna. Totalt var 18 museer representerade och 12 av dessa hade anmält intresse för att lämna information. Med den tid som stod till förfogande så blev det c:a 10 min/objekt. Att redovisa all denna info här låter sig tyvärr inte göras men jag vill dock nämna två museer som har kommit igång med sin verksamhet.

Helge Ljungström informerar om F 15 Flygmuseum

Det första är F 15 flygmuseum som är beläget i en hangar på f d F15 område strax utanför Söderhamn. Museet är uppbyggt så att verksamheten vid en flygflottilj presenteras på ett levande sätt, t ex hur funktioner som trafikledning, väderinformation och briefing före flygning genomfördes. Även verksamheten i ett LGC och i ett KC samt hur det såg ut hos sjuksyster finns presenterat. Jag fick själv möjligheten att besöka Söderhamn och museet för ett par månader sedan och blev imponerad av det

arbete som lagts ner på museet. Rekommenderas!

Det andra museet jag vill nämna är Fält 16, Brattforsheden, som är ett krigsflygfälts-museum som skall spegla verksamheten vid en flygbas under beredskapsåren 1939–1945. Jan-Erik Clerkestam som är en av eldsjälarna bakom projektet redogjorde för det arbete som lagts ner för att återställa byggnader och en 800 m lång användbar landningsbana. Förutom all skog som fick avverkas var man tvungen att bryta upp hela 160 000 stubbar för att åstadkomma denna. Brattforsheden ligger i Värmland.

Avslutning

Avslutningen på våra dagar i Malm-slätt genomfördes i Flygets hus. Det är F3 gamla underofficersmäss som i dag disponeras av Östergötlands flyghistoriska sällskap (ÖFS). Ordförande Per Pellebergs berättade om

husets historia och den verksamhet som ÖFS bedriver.

Så blev det dags för CFVM Mikael Parr att avsluta 2006 års sammankomst, som jag tror att vi samtliga närvarande tyckte varit givande. Nästa möte, år 2008, åtog sig Ängelholm (F 10) att arrangera.

Bild från F19-utställningen

CFVM Mikael Parr och CSFHM Christina von Arbi

Kurt Jörgne F2 kamratförening och vår ordförande Gunnar Persson under kaffepaus

Flygvapnets flygdag på F7 Såtenäs

Flygvapnet 80 år

Text och bild: Lars-Eric Larsson

Med stor förväntan styrde några F 18-kamrater mot gamla F 16 i Uppsala tidigt på morgonen lördagen den 17 juni för att inta de restplatser, som vi fått överta, i en av F 16 Kamratförening hyrd buss. Vi var på väg till Såtenäs för att fira flygvapnets 80-årsjubileum med en stor flygdag på F 7.

Trevligt att träffa gamla bekanta från bussvärdflottiljen varför resan förflöt snabbt med några uppehåll för att inta kaffe respektive lunch under nerresan.

Ett besök på Pansarmuseet i Axvall var inplanerat på eftermiddagen och detta var ett bra tillfälle att jämföra de olika vapenslag som finns inom försvarsmakten. Då kändes det fint att ha arbetat med snabba och smäckra flygplan. Maskinerna som fanns att jämföra med, var de stora kraftiga stridsvagnarna som ibland skulle in för översyn. Tänka sig att arbeta med dessa som var bemängda med enorma lerhögar. Mycket fin guidning fick vi varför vi

snabbt kom in i problematiken med pansarvapenslaget.

Övernattning skedde inne på P4 i Skövde där vi disponerade tre logement. Givetvis fanns det sängar med över- och underslaf, det var som att träffa en gammal bekant för de flesta. Natten förflöt snabbt och vi fick en god och välbehövlig vila.

PÅ MORGONEN FICK vi en välsmakande frukost på militärrestauranten inne på området så att vi skulle orka med en hel dag ute i det fria. Efter en kortare bussresa kom vi fram till F 7. Där hade fina åskådarpplatser inom ett särskilt besöksområde med ett VIP-tält reserverats för oss som hade speciell anknytning till Flygvapnet.

Flyguppvisning

Givetvis dominerades programmet med flyguppvisningar. Dessa startade med historiska propellerplan som tidigare gjort tjänst i flygvapnet. Vidare visade Armens Lejon upp sig med ett fint program.

SK 7 DH 60X

Ö 1 Tummelisa

SK 11A Tiger Moth

Schweiziska Breitlinggruppen, med 6 tjeckiska L-39 C Albatrossflygplan

MAN HADE LYCKATS få hit en internationellt känd uppvisningsgrupp: Schweiziska Breitlinggruppen, sponsrad av urfirman med samma namn. Dessa flög med sex tjeckiska L-39 C Albatrossflygplan. De presterade ett mycket vackert program i farter mellan 650 och 700 km per timma.

Historiskt jetflyg

Vi fick se J 28, J 34 och J 35 i luften. Dessa flygplan som vi tidigare arbetat med på F18. Vidare var det ett fint återseende av J 29, J 32 och SK 37 som nu alla slutat flyga flygvapen-uppdrag.

EFTER DETTA VAR tiden mogen att visa upp de flygplan som flygvapnet opererar med i dag och de som finns i vår omvärld. Då var det dags att se JAS 39 Gripen som genom sin flygförmåga och med möjlighet att uppträda i olika roller alltid är otroligt imponerande. Vidare Tp 84 Herkules som genom sin storlek, lastför-

måga och flygegenskaper är mycket intressant. Att därefter återigen få se Team 60 kändes fint. De har nu i år uppträtt 30 år med sin 6-grupp SK 60-plan. Piloterna, som är flyglärare, har dock varierat över den långa tiden.

Även de utländska planen F 16 och F 18, visade upp imponerande flygkonst.

NÄR KLOCKAN BLEV 16:00 var det dags för bussen att vända fören mot Uppsala för hemfärd. Ett välkommet middagsbord väntade på oss utanför Mariestad och detta ökade verkligen på vårt välbefinnande efter en fin dag i fin miljö. När man väl kommit hem på natten kändes det att man fått uppleva en mycket fin och tankevärd upplevelse.

Kransnedläggning vid Minnesstenen på F 18

Vice ordförande Sten Wiedling talar vid minnesstenen

Det är 20 år sedan F 18 lades ned

När styrelsen år 2001 inbjöd till en minnessamling med tanke på att 15 år gått sedan nedläggningen, var det med en förhoppning att starta en tradition. I och med den samling som skedde den 30 juni i år, hoppas styrelsen att traditionen är etablerad för framtiden.

MINNESCEREMONIN ÄGDE RUM vid en samling vid F18 minnessten, där vice ordf, Sten Wiedling, höll tal och lade ned blommor. Nils Buskas berättade om F 18. Hälsningar framfördes från jaktflottiljens siste chef, Sven Alm.

Under den rundvandring som sedan följde, var Nils Buskas flitigt i elden som berättare. Efter alla sina år vid F 18, är han den som verkligen kan området.

Vi gick sedan en rundtur och fick information om gymnastiklokalen, hangar 81, STRILS, vakten (se särskild artikel), matsalen, 1. div flygtjänstbyggnad etc innan vi återsamlades på Lizas mäss för en gemensam lunch.

Vid lunchen berättade Martin Skoog om förberedelserna och genomförandet av en fest, där prinsessan Sibylla var gäst; en berättelse som gav tidsfärg åt en helt annan tidsepok.

Här berättar Gunnar Söderberg om STRILS

Nils Buskas berättar om en svunnen tid vid F 18

Text: Gunnar Söderberg

Våra grannföreningar

F 2 Kamratförening

Föreningen fortsätter sin årliga programverksamhet förutom med ett årsmöte och gemensam middag med ett par extra träffar under vår resp höst. Årets höstträff gick med båt till Vaxholms kastell, där en god lunch/middag avåts. Återfärden gick med buss till Stockholm.

En glad överraskning mötte deltagarna vid ankomsten till kastellets kaj. Föreningens "hovkapellmästare", Lars Eriksson mötte upp med roslagsbetonad musik

F 8 Kamratförening

Den uppskattade traditionen med en fredagslunch med ett föredrag fortlever, senast aktuell den 13 okt.

Föredragshållare var vår tidigare CFV, S-O Olsson. Han höll ett lysande föredrag under rubriken "Den okände soldatens grav ... och lite till".

Vi fick lära oss om den historiska bakgrunden till begreppet och ta del av generalens minnesbilder av kransnedläggningar vid ceremonier runt Europa och i USA under hans aktiva tid i FV.

Vi fick även ta del av en mängd andra intressanta, ovanliga och även roliga upplevelser i sammanhanget.

Föredraget belönades med en stark applåd och kamratföreningens ordf, Ulf Björkman, framförde publikens tack.

Lars Eriksson spelade för de glatt överraskade medlemmarna

Förre CFV Sven-Olle Olsson höll ett lysande föredrag om "Den okände soldatens grav"

Medlemmarna samlade vid minnesstenen

Bungeacademien

Bungeacademiens medlemmar består av lärare och administratörer som varit verksamma vid Bungeskolan. Det är flygvapnets yngsta kamratförening med målsättning att vårda skolans traditioner och kamratanda.

Academien organiserar varje höst ett årsmöte med utflykter och en avslutande fest. Man strävar efter att lägga årsmötet på skolans gamla grupperingsplats, Bunge flygfält på Gotland.

Årets möte gick planenligt på Gotland den 25–27 aug.

Text: Gunnar Söderberg

Svenskt deltagande i internationella insatser

Sverige har en lång tradition av att delta i och verka utomlands med trupp och observatörer.

Redan 1948 sände vi de första officerarna och soldaterna till Mellanöstern. Det var inom ramen för den FN ledda insatsen UNTSO som fortfarande är aktiv.

Försvarmakten kan enligt regeringsbeslut ha totalt 3000 soldater utomlands. I skrivandets stund finns runt 1000 soldater och officerare. Huvuddelen av dessa tjänstgör i Afghanistan (ISAF, Internatioional Security Assistance Force) respektive KFOR/SFOR på Balkan.

Det senaste tillskottet blir den insats med en kustkorvett (IK 06) som är på väg ner till Mellanöstern och Libanon.

I Bosnien Herzegovina (BiH) har vi, inom ramen för UNPROFOR,

UNPREDEP och den NATO-ledda insatsen IFOR (Implementation Force) och SFOR (Stabilisation Force) samt den EU-ledda insatsen EUFOR (European Union Peace Force) deltagit sedan 1992. Under oktober 2006 sänder Sverige ner sitt sista bidrag och vi lämnar BiH under april 2007.

Vi kommer fortsättningsvis att redovisa det internationella deltagandet i F 18-Kamraten i bildformat men även med artiklar (gamla och nya).

Påminnelse

Medlemsavgiften

Medlemsavgiften för år 2007 är oförändrad 100 kronor enligt beslut vid årsmötet 2006. Medlemsavgiften skall vara betald senast vid utgången av juni månad aktuellt år. Den som inte har betalat till detta datum kommer tyvärr att strykas ur medlemsregistret och får efter detta datum ingen tidning eller andra utskick. Förfarandet är i enlighet med den stadgeändring som antogs av årsmötet vilken möjliggör att få in årsavgifter i början av verksamhetsåret. Vill du stödja vår förening ekonomiskt utöver medlemsavgiften, kan du naturligtvis göra detta när du finner lämpligt. Alla bidrag tas emot med tacksamhet. Tryckningen av tidningen och porto för de olika utskicken till medlemmarna är en stor utgift för föreningen.

KASSÖREN

Vår nya lokal i f. d. Kanslihuset

Vår ordförande, Gunnar Persson, fäster kamratföreningens skylt på dörren till vår nya lokal.

Födelsedagar 2007

F18 Kamratförening

93 år

Engelbrekt Carlsson Tumba 26 April

85 år

Svea Wallnér Tumba 5 Juni
Dagny Sivebro Täby 26 Augusti
Roland Hamrén Bandhagen 14 September

80 år

Claes Jernow Stockholm 20 Januari
Lennart Samuelsson Bagarmossen 19 Februari
Percy Silfverberg Åkersberga 24 Februari
Harry Laestadius Bandhagen 10 Mars
Gunnar Söderberg Tumba 6 Juni
Gotte Gerhardsson Kungsängen 17 Juni
Weinö Jonsson Stockholm 26 Juni
Bengt Jacobsson Bandhagen 12 Oktober
Arne Andersson Strängnäs 14 November
Lars Brobäck Stockholm 22 December

75 år

Kurt-Arne Ericsson Huddinge 5 Februari
Bertil Skogsberg Linköping 16 Februari
Lennart Johansson Huddinge 5 Mars
Eina Ljungqvist Skogås 1 Maj
Arne Pettersson Hägersten 23 Augusti
Arne Goldmann Stockholm 5 Oktober
Rolf Ljungqvist Skogås 11 Oktober
Per Sundblad Ljusterö 11 Oktober
Bertil Eriksson Västervik 10 December

70 år

Thom Jaxhagen Järna 14 Maj
Göte Persson Karlshamn 28 Augusti
Sten Flodkvist Tullinge 13 September
Bo Olsson Saltsjö-Boo 26 September
Lars-Ove Oxelstam Funäsdalen 6 November
Saga Åshage Tullinge 12 December

65 år

Nils-Arne Johansson Järfälla 19 April
Erling Carlsson Ålvsjö 17 Juni
Leif Ström Tullinge 20 Augusti
Björn Lindquist Stockholm 9 September
Kjell Högkil Stockholm 27 September
Bertil Moberger Bälinge 30 September
Ebbe Fridberg Tumba 10 Oktober
Jan Eneroth Lidingö 10 November

60 år

Karl-Axel Nilsson Norge 27 Januari
Maj-Britt Karlin Tumba 12 Mars
Stefan Ring Tumba 24 Mars
Ewa Söderlund Stockholm 3 Juni
Tommy Ölund Halmstad 22 Juli
Anne Karlsson Tumba 1 September
Benny Asp Ingarö 22 November

55 år

Christer Kihlfors Solna 18 Januari
Frederick Lokrantz Bromma 12 April
Rolf Björkenvall Täby 18 April
Ossi Koukkula Stockholm 7 Augusti
Lars Sefastsson Sollentuna 19 November

50 år

Britt-Louise Jacobsson Södertälje 6 April
Tomas Carlsson Lidingö 22 Augusti

Kamrater som lämnat oss

Gösta Aldenstig Mora
Alf Johansson Linköping
Elin Natanaelsson Bandhagen
Klas Normelius Lund
Vera Eriksson Södertälje

Hawker Hunter

Draken

Gamla bekanta på F 7 flygdag